

Innspill til Grønn skattekommisjon

Norsk Landbrukssamvirke mener en grønnere skatt- og avgiftspolitik er nødvendig for å omstille Norge til lavutslippssamfunnet. Norsk skog- og matindustri bør spille en avgjørende rolle i omleggingen til et mer fornybart Norge.

Norske bønder er betydelige og langsiktige investorer gjennom sitt eierskap i ledende nasjonale industribedrifter. De bidrar gjennom sitt eierskap i private bondeide bedrifter med 16 000 lønnsomme industriarbeidsplasser i distriktene og i de store byene.

Landbruket trenger en redusert skatte- og avgiftsbelastning

Norsk Landbrukssamvirke mener det samlede skatte- og avgiftstrykket i verdikjeden må reduseres. Økningen av mineraloljeavgiften økte prisen på anleggsdiesel og fyringsolje med 81 øre i 2014, dette påfører landbruket og næringsmiddelindustrien store kostnader. Norsk Landbrukssamvirke er positiv til å bruke skatte- og avgiftsregimer for å utløse miljøgevinster, men mener eventuelle konkurranseulempes må kompenseres opp. Matmarkedet er preget av en økende internasjonal konkurranse. Avgiftsskjerpelser gjør verdikjeden mindre robust.

En grønnere skatte- og avgiftspolitik må ta hensyn til det norske lønns- og kostnadsnivået. Særnorske og naturgitte topografiske og klimatiske forhold i primærleddet (landbruket) gjør at matindustrien har en betydelig konkurranseulempes opp mot den internasjonale konkurransen. Skattesystemet må stimulere til en lønnsom og bærekraftig fastlandsindustri. Matindustrien er en viktig avtaker av trygge norske kvalitetsråvarer. Primærjordbruket og matindustrien befinner seg i et skjebnefellesskap, og det er viktig at det er tilstrekkelig konkurransekraft langs hele verdikjeden.

Skatteregimet må premiere forskning og innovasjon

Regjeringens intensjoner for økt satsning på forskning og utviklinger er å styrke konkurranse- og innovasjonsevnen, løse de store samfunnsproblemer og utvikle gode fagmiljøer. Dette er gode intensjoner. Norge er internasjonalt ledende på fagmiljøer innen landbruksforskningen på områder som genetikk og husdyravl, fôr og fôring og jordkjemi og radioaktivitet.

Landbruksforskningen hadde en avgjørende betydning for at dagens akvakulturnæring så dagens lys. Fremtidens forskningssuksesser er avhengig av et godt samspill mellom innovativ industri, myndigheter og høyskole- og universitetsmiljøer.

SkatteFUNN er et viktig instrument for å utløse mer forskning og innovasjon i bedriftene. Ordningen må styrkes. SkatteFUNN må utvides til å gjelde realkapital brukt helt eller delvis i FOU-sammenheng. Testanlegg, utvikling av industrielt design og produktutvikling må også inkluderes i skattefunn. Norsk Landbrukssamvirke mener timesatsen i SkatteFUNN må økes på linje med timesatsen for brukerstyrt forskning.

Målet om å øke norsk matproduksjon i takt med befolkningsveksten

Norsk jordbruk er i hovedsak fôrproduksjon. Kun om lag en prosent av arealet kan brukes til å produsere matkorn. Norsk jordbrukspolitikk har stimulert husdyrproduksjon i distriktene og kornproduksjon på de beste arealene. Denne arbeidsdelingen er en forutsetning for å nå målet om økt matproduksjon på norske ressurser.

Den norske kua har lave klimagassutslipp i internasjonal målestokk. Dette skyldes at norsk avl har vektlagt både kjøtt- og melkeproduksjon. Norsk rødt fe er da langt mer klimavennlig enn andre kuraser som utelukkende er avlet med hensyn til melkeytelse. Norsk ressursutnyttelse er avhengig av at vi har husdyr som konsumerer norsk fôrkorn og grovfôr. Norge har ikke et spesielt høyt kjøttkonsum sammenlignet med andre land. Det vil være dårlig ressurs- og klimapolitikk å innføre avgifter innrettet mot å redusere kjøttproduksjonen i Norge.

Skogen – en nøkkel til å redusere utslipp av klimagasser

FNs klimapanel viser til at et hundreårsperspektiv må legges til grunn når man skal vurdere klimatiltak. For å kunne nå 2-graders-målet kan de kumulative utslippene av fossilt karbon ikke overstige 800 milliarder tonn. 2/3 av denne «kvoten» er sluppet ut til nå. FN viser til to aktuelle karbon-negative løsninger: Fjerning av CO₂ gjennom karbonfangst og å ta opp mer CO₂ gjennom å plante mer skog.

Regjeringen understreket i Meld. St. 13 (2014-2015) betydningen av hundreårsperspektivet. Frigjøring av CO₂ ved ordinær hogst er ikke vurdert som utslipp av FNs klimapanel. Klimaforliket løftet frem skogens rolle. Forliket understreket at det skulle føres en aktiv skogpolitikk. Økt planting, gjødsling og økt uttak av råstoff fra skogen var noen av tiltakene som ble nevnt. Det er ikke mulig å nå målene i Klimaforliket uten en aktiv bruk av skogens ressurser. Dette kom også tydelig fram i rapporten Klimakur 2020.

Skogen og dens ressurser har en nøkkelrolle i løsningen av klimautfordringen, både som karbonlager, bygningsmateriale, i nye og innovative produkter og som energiressurs. Skatte- og avgiftssystemet må stimulere til økt planting, avvirkning og bruk av skogråstoff. Et tiltak for å øke avvirkning og utnytte tilvekstpotensialet i norske skoger er å behandle inntekt fra skogsdrift som kapitalinntekt.

Bioøkonomien blir viktig for norsk velferd

Landbruket besitter store biologiske ressurser som kan bli mer verdifulle gjennom bioraffinering. Miljøeffekten vil være positiv. Biomasse som tidligere har vært avfall, for eksempel slakteriavfall, kan resirkuleres og utgjøre en betydelig økonomisk ressurs. For at norsk industri skal klare seg i en internasjonal konkurranse og samtidig være verdensledende på miljø- og klimavennlig produksjon, må Norge være helt i front på utvikle miljøvennlig teknologi.

Industrien trenger gode avskrivningsregler til å fornye driftsapparatet i mer moderne og miljøvennlig teknologi. Startavskrivninger på driftsmidler (saldogruppe d) må gjøres permanent og den må også omfatte andre saldogrupper, deriblant produksjonsbygg.

Norsk Landbrukssamvirke støtter forslaget i Bioverdirapporten fra 2014 om at det opprettes en biomyggordning hvor det gis skatteutsettelse for bioøkonomibedrifter i oppstartfasen.

Bioverdirapporten viser til at en slik låneincentivordning, Oljemyggordningen, er innført for små oljeselskaper som satser på nye oljefelter.

Klimatiltak i transportsektoren

Klimagassutslippene fra transportsektoren blir ikke redusert om det ikke legges til rette for å ta i bruk biodrivstoff og mer miljøvennlige tungtransportbiler. Norsk Landbrukssamvirke mener at biodrivstoff, det gjelder både etanol og biodiesel, ikke bør belastes med autodieselavgift. Vi mener også at innblandingskravet for ordinær biodiesel bør vurderes til øke opp mot 10 prosent. Det er viktig at rammevilkårene for biodrivstoff blir langsiktige og stabile

Skal vi klare å lykkes med å bremse utslippene fra transportsektoren må det satses tungt på kollektivutbygging. Dette er imidlertid ikke tilstrekkelig til å ta hele transportveksten. I hovedstadsregionen må dette kombineres med veibygging. For å bremse veksten i privatbilismen må det tas i bruk virkemidler som rushtidsavgift, innskrenking i antall parkeringsplasser og dyrere parkering. Elbilsatsningen har vist at det er mulig å stimulere til mer miljøvennlig transport. Varetransporten trenger lignende virkemidler for å utvikle seg mer miljøvennlig retning.

Norsk Landbrukssamvirke mener varetransportører som bruker miljøvennlig drivstoff som biodiesel, bioetanol, biogass og el bør få lov til å kjøre i kollektivfelt og få bompengefritak. Dette ville være tiltak som raskt ville gi en mer miljø- og klimavennlig distribusjon av varer i bynære områder.

Jordfond og skogfond

For matindustrien er det viktig å kunne få tilstrekkelig norsk råvare. Norsk Landbrukssamvirke mener det er hensiktsmessig å opprette et jordfond på samme mal som dagens skogfondordning. Et jordfond kan innrettes slik at bøndene kan benytte avsatte midler til å gjøre miljø- og klimatiltak, som for eksempel jordforbedringstiltak, på eiendommen. Skogindustrien trenger kapital for å utvikle seg til å kunne videreforedle mer av tømret i Norge slik at en langt større andel av verdiskapningen skjer i Norge. Norsk Landbrukssamvirke mener at skogeierne bør kunne bruke av skogfondet til å investere i skogindustri.

Norsk Landbrukssamvirke utdyper gjerne vårt innspill i et møte med kommisjonen.

Kontaktpersoner:

Ola Hedstein

Administrerende direktør

Mob: 900 98 543

Ola.hedstein@landbruk.no

Åge Klepp

Fagsjef næringspolitikk

Mob: 909 29 690

age.klepp@landbruk.no

Om Norsk Landbrukssamvirke:

Norsk Landbrukssamvirke er en interesseorganisasjon for 16 bondeide bedrifter i Mat- og landbruksindustrien. Medlemmene sysselsetter om lag 16 000 mennesker i matindustrien og har en samlet omsetning på 75 mrd kroner. Hovedaktiviteten er knyttet til matproduksjon basert på norske råvarer kjent gjennom merkevarer som TINE, Gilde, Prior og Hoff.

Les mer: www.landbruk.no